

Omsorg og kærlighed til udsatte

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

Arken i Esbjerg er ét af LM's tre væresteder i Danmark. Arken har tre hovedfunktioner: kaffebar, boghandel og radio. Formålet er at møde mennesker med omsorg og kærlighed samt at række dem evangeliet gennem arrangementer og samtale. Der er to fuldtidsansatte, mere end 40 frivillige fordelt på de forskellige opgaver og cirka 40 faste brugere.

- Tak for, at det er muligt at have væresteder som Arken i Danmark
- Bed for brugerne af værestedet – både de faste og dem, der dropper ind
- Bed om, at medarbejderne må få visdom til at vise mennesker hen til Jesus

Stor aktivitet på Haderslev Næs

Bibelcamping på Haderslev Næs har aktiviteter for alle aldre – bibeltimer, koncerter, fysiske udfoldelser, fællesspisning og praktisk hjælp til naboerne

AF KAJA LAUTERBACH

I år var det 50. gang, LM holdt bibelcamping i Sønderjylland – og pladsen og teltet på Haderslev Næs var godt fyldt op.

Den første uge, uge 28, var der Ung Uge med bibeltimer, lovsang, traktortræk, crossfit, kåring af LMU's flotteste bil og lasergame. Onsdag eftermiddag var omkring 150 unge ude og hjælpe folk i nabobyen Øsby med praktiske ting.

Bibelcamping bød også på masser af aktiviteter for børn og juniorer: stratego, Le Mans, bumper balls, koncerter med A Hymn for Lily og Pasta Party, og når der var juniormøde i teltet, stod cyklerne tæt udenfor.

For hele familien var der fælles brunch søndag i både

uge 29 og 30. Søndag den 22. juli spiste over 250 deltagere med, og den 25. juli spiste godt 400 deltagere fælles grillmad.

Næste år i mødesal

I familieugen, uge 29, blev Paulus' brev til galaterne gennemgået ved formiddagsbibeltimerne. Brevet består af seks kapitler, og det passede med et kapitel hver dag. Tre studerende fra Dansk Bibel-Institut gennemgik to kapitler hver.

I år på bibelcamping blev også sidste år med det store mødetelt. I 2019 fejrer bibelcamping på Haderslev Næs 50-års jubilæum og tager samtidig den nye mødesal i brug. Det bliver dog kun møderne, der flytter i hus. Campinglivet fortsætter for deltagerne.

Mere fra sommerlandet s.3.

FOTO: RUBEN SCHMIDT

Bestyrelse og præster går af efter nye anklager

Nye sexanklager mod tidligere Willow Creek-leder Bill Hybels ryster stor amerikansk kirke

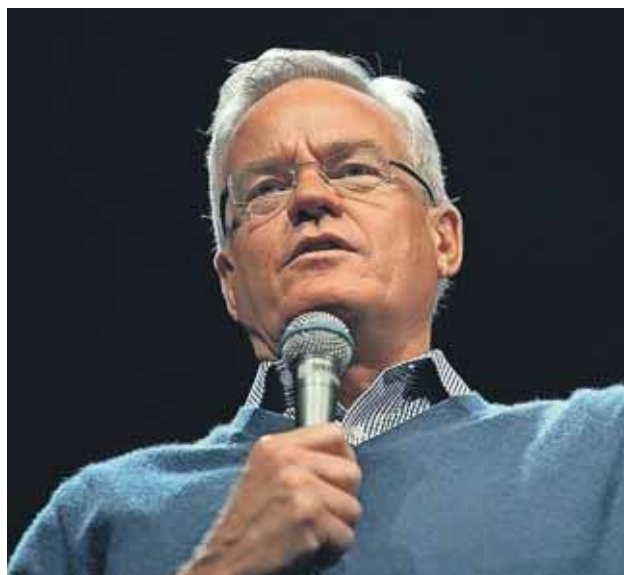

FOTO: FLICKR.COM

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Sagen om anklagerne mod den tidligere præst og forfatter Bill Hybels har taget et drastisk skridt efter nye anklager om befaling og oralsex: Bestyrelsen og de to præster, der har overtaget efter Hybels, træder af og undskylder.

Skammede sig

I en af USA's mest respekterede aviser, *New York Times*, fortæller Pat Baranowski, at hun i 1980'erne efter sin skilsmisse fik job som assistent for Hybels. I 1985

blev hun tilbudt om at bo sammen med ham og hans familie. Når familien ikke var hjemme, ville Hybels gerne massere hende på upassende vis og se porno med hende. Hun følte ikke, hun kunne sige nej.

"Jeg ville ikke sære kirken," siger den nu 65-årige kvinde for første gang offentligt.

"Jeg følte, at hvis det kom frem, så ville dette fantastiske sted eksplodere, og jeg elskede kirken, og jeg elskede menneskerne, der var der. Jeg ville ikke sære nogen. Og jeg skammede mig."

Da hun på et tidspunkt prøvede at tale med Hybels

og sige til ham, at det var synd, at hun følte sig ydmyget, og at det var uretfærdigt mod hans kone, svarede han ifølge hendes dagbog:

"Det er ikke noget særligt. Hvorfor kan du ikke bare komme over det? Du har ikke sagt det til nogen, vel?"

Ledelse og præster går af

Efter de nye anklager har ledelsen i Willow Creek forkastet de undersøgelser af tidligere anklager, som de tidligere har fået lavet. Samtidig undskylder de over for de kvinder, hvis anklager de tidligere har afvist. De har nedsat en ny undersøgelses-

sesgruppe, men konkluderer i en udtalelse på kirkens hjemmeside den 8. august:

"Uanset hvad undersøgelsen viser, ved vi nu nok til, at hvis Bill ikke allerede var trådt tilbage, så ville han have diskvalificeret sig selv fra åndeligt lederskab her."

Samtidig går ledelsen og præsten Heather Larson af. Den anden præst, der har ansvar for undervisning, Steve Carter, gik af nogle dage tidligere.

"Siden den første kvinde stod frem med sin historie, har jeg været dybt bekymret over vores kirkes officielle svar," skriver han på sin blog.

Etiopien-missionær i behandling for kræft

Sidst i juni måned kom missionær Ellsa Riis akut til Danmark fra Etiopien. Hun har siden været til forskellige undersøgelser. Det viser sig, at Ellsa Riis har udbredt kræft i lungerne med spredning til hovedet.

Hun er begyndt på strålebehandling og skal også igennem kemoforløb.

Ellsa Riis er 54 år og har været missionær i Etiopien i 20 år. Lige nu har hun bopæl hos familie i Fredensborg. Vi opfordrer til megen bøn for Ellsa Riis i forhold til behandling og om helbredelse.

Carsten Skovgaard-Holm, vicegeneralsekretær og missionsleder

Missionær i Cambodja kommer ikke tilbage

Lisbeth Reuss-Schmidt har siden foråret været på orlov i Danmark.

I juni måned fratrådte hun efter dialog med LM som teamleder for missionærerne i Cambodja.

Både Lisbeth og LM håbede på, at hun derefter kunne rejse tilbage til nye opgaver i Cambodja.

Missionskonsulent Bent Olsen har været en tur i Cambodja til samtaler. Situationen er ikke entydig, men ud fra en samlet vurdering har vi som ledelse måttet beslutte, at det ikke kan lade sig gøre for Lisbeth at fortsætte i landet.

Det er meget beklageligt, da vi gerne havde set hende i en ny opgave. Lisbeth Reuss-Schmidt fratræder sin ansættelse i LM efter endt sygdomsperiode samt afvikling af ferie senere på året.

Carsten Skovgaard-Holm, vicegeneralsekretær og missionsleder

Tidligere missionær kaldet som ny fritidsprædikant

Afdelingsstyrelsen for Luthersk Mission i Nordsjælland har kaldet Christian Lund Pedersen fra Helsingør til fritidsprædikant i afdelingen.

41-årige Christian Lund Pedersen blev uddannet teolog i 2005, og i 2006 rejste han og hans kone og datter til Etiopien

som missionærer for LM.

Her var de indtil 2016, og fra 2009 boede familien i Hawassa, hvor Christian underviste kommende præster på Tabor Evangelical College.

Christian Lund Pedersen er ansat i en halvtidsstilling på LM's sekretariat, hvor han arbejder med HR-opgaver. Fra 1. september bliver han barselsvikar for missionskonsulent Kristine Ballantyne.

kl

Kaldet blev ved med at være der

Volontørtid blev startskud til et nyt liv for Monica og Simon Kronborg

AF KARIN BORUP RAVNBORG

"Tanken om at blive missionær opstod for seks år siden, da min kone, Monica, og jeg var volontører i Cambodja," fortæller 36-årige Simon Kronborg.

"Efter et halvt års tid derude begyndte vi at tale om, at vi måske på et tidspunkt skulle rejse tilbage for at arbejde som missionærer. Vi troede egentlig lidt, at kaldet til at rejse ud ville forsvinde i alle hverdagsstingene, når vi kom hjem."

Men det gjorde det ikke. "Tværtimod fortsatte det med at fylde vores tanker – det gav ikke sådan rigtig slip

på os. Efter et års tid snakkede vi sammen om: 'Ok, hvis det er seriøst det her – hvis Gud virkelig mener det – hvad gør vi så?'"

Klar overbevisning

Parret blev enige om, at Simon skulle forlade sit arbejde som post og begynde at læse teologi som fjernstuderende på Dansk Bibel-Institut.

"Vi var nødt til at skifte spor, for at det kunne blive realistisk at rejse ud. Herefter tog det ret hurtigt form. Fra at være noget uvist, blev det en helt klar overbevisning om, at vi skulle være missionærer," siger Simon Kronborg.

Parret og deres lille søn Alfred er i dag udsendt af LM til Siem Reap i Cambodja. Her er de i gang med sprogstudier, inden Simon skal arbejde med evangelisation og undervisning ud fra kirken.

Gud giver kræfterne

De oplever, at Gud giver de kræfter og den energi til arbejdet, som de har brug for.

"Det er ham, der har kaldet os. Vi skal selvfølgelig gøre vores, men vi kan lægge os ansvaret hos Gud og sige: 'Nu må du give os det, vi har brug for:'"

Og det gælder – uanset om man bor i Odense eller Siem Reap, mener han.

"Man skal huske ikke at vente med at fortælle om Jesus, til man synes, man har fået den rigtige opgave – ikke bare sætte sig ned og vente på kaldet. Gud vil bruge os til det, vi er gode til og gerne vil. Og det, vi ikke er så gode til, udruster han os til."

ESSENS ▶

Medarbejder på en andens glæde

AF HENRIK P. JENSEN
LANDSFORMAND
HPJ@HOTMAIL.DK

Der er rigtig mange med erfaring i LM, både i forhold til liv, tro og tjeneste. Der er samtidig rigtig mange, for hvem det hele er første gang. "Vi er ikke herrer over Jeres tro, men medarbejdere på Jeres glæde; I står jo allerede i troen" (2 Kor 1,24).

Vi har brug for rigtig mange medarbejdere i LM, men især dem, der ser sig som "medarbejdere på Jeres glæde". Det er dem, vi også kunne kalde medvandrere.

Gå et stykke sammen med et andet menneske. Gå et stykke sammen med én, der har brug for din erfaring og dit vidnesbyrd.

Der sker hele tiden et skift, hvor nye skal tage over i en tjeneste. Hjælper vi den nye godt på vej? Går vi et stykke sammen med ham

eller hende? Især i vores arbejde blandt unge er der store udfordringer, for eksempel ved formandsskifte i LMU. Vi kan selvfølgelig godt invitere LMU-formanden med til et bestyrelsesmøde hos os voksne, så han kan se, hvordan vi gør. Men hvorfor ikke gøre det modsat? At én af os erfarne besøgte de unge til deres bestyrelsesmøde eller måske var med, når de unge sidder i grupper og taler om troen – her er både brug for mænd og

kvinder.

Du kan tilbyde dig selv som forbereder eller aftale af mødes eller ringe sammen med jævne mellemrum – bare for at lytte og snakke om, hvordan det går. Gør dem og deres situation til dit centrum.

"Se til, at du gør fyldest i den tjeneste, du fik" (Kol 4,17), lyder det til selvansagelse for os alle, men det betyder også, at vi skal være optaget af, at nye prædikanter og andre nye i en opgave eller tjeneste får hjælp til at kunne gøre fyldest – det kommer ikke af sig selv.

"Trøst derfor hinanden og opbyg hinanden" (1 Thess 5,11). Vi er der i menigheden for at bygge hinanden op, så vi kan gøre fyldest og finde trøst hos Jesus. Det hand-

ler ikke kun om LMU, men i bred forstand. Tag ansvar for hinanden. Tag ansvar for den nye børneklubleder, den nye LMU-formand, den nye prædikant, den nye i troen og så videre.

Hold øje med den, der kastes ud i noget, som du selv har prøvet, og bliv en medvanderer. "Og det beder jeg om, at Jeres kærlighed stadig må vokse og blive rig på indsigt og dømmekraft, så at I kan skønne, hvad der er væsentligt, og være renfærdige og uden anstød på Kristi dag" (Fil 1,9-10).

Vi er medarbejdere på en andens glæde, så han eller hun må vokse i kærlighed, og fremstå som rene, når Jesus kommer igen. Bed i dag om, at Gud må vise dig, hvem du skal vandre et stykke sammen med.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænge 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
1831 for 3. kvartal 2018
182v for 2. kvartal 2018

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 21. august 2018.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/linimeter
Smaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

► Selv om mange af de almindelige aktiviteter i LM har holdt pause hen over sommeren, har der alligevel været masser af muligheder for at få en indholdsrig ferie

Liv og leg i sommervarmen

FOTO: LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE

På Konfirmandkursus på Løgumkloster Efterskole måtte en flok unge på skolebænken, selv om det var sommerferie.

FOTO: LM KIDS

Børnene, der var på lejr i Pedersker på Bornholm, fik besøg af en ægte due.

FOTO: MADIS HANSEN

I det varme sommergejr var det bare sagen med en afkølende dukkert. Her er det fra pigelejren på Hemmet Strand ved Ringkøbing Fjord.

FOTO: VIRKSUND BIBELCAMPING

På Virksund Bibelcamping var det overordnede tema "At vandre med Jesus".

FOTO: VIRKSUND BIBELCAMPING

Bibelcamping bød på tørre, gule græsplæner.

FOTO: SIMON BOJESEN

Når man leger sammen, gør det ikke så meget, om man kommer fra forskellige steder i verden. Omkring 900 flygtninge og asylansøgere har hen over sommeren været på tværkulturel lejr. Her er det fra lejren i Agerskov i Sønderjylland.

Smilene var store, da Nordea-fonden donerede 64.000 kr. til et udekøkken på Hvidekilde, LM's lejrsted i Nordsjælland.

FOTO: LM MUSIK

Hvis man vil blive bedre til at spille musik sammen, kræver det fuld koncentration. Der var dog også tid til meget andet end at øve sig på musiklejren på Efterskolen Solgården.

FOTO: JOHNNY LINDGREEN

Som noget nyt Inviterede Københavns Afdeling på en kanotur – og det var der 22 teenagere, der var friske på.

NIELS CHRESTEN ANDERSEN ►► Det står så tydeligt fra første side i Bibelen, at vi har et forvalteransvar, og at alle mennesker har værdi

Missionær – måske mig?

Informationsaften mandag den 3/9 kl. 19.30 - 21.30
LM-huset, Oktobervej 61a, 8210 Aarhus

Vi vil gerne invitere dig, som overvejer at blive missionær i udlandet, til en informationsaften. Du er velkommen, uanset om du er studerende eller færdiguddannet, om du har konkrete planer om at blive missionær eller bare er nysgerrig og vil vide mere. Tilmelding er ikke nødvendig.

Mvh. Luthersk Missions missionskonsulenter

Samfundsansvar og kristentro hænger sammen

Niels Chresten Andersen har været politisk aktiv, siden han var 18. Hans evne til at organisere viser sig også i et stort engagement for LM på Bornholm

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Han er formand for Kristen-demokraterne på Bornholm, medlem af partiets hovedbestyrelse og folketingskandidat for Bornholms Storkreds. Til daglig arbejder han som EU-konsulent i Bornholms Regionskommune, er gift med Helene og har to voksne børn. Og så er han engageret i LM på afdelingsplan, er formand for det udvalg, der står for at fejre LM's 150-års jubilæum i år, og kontaktperson for kredsstyrelsen i Rønne.

Man kan godt blive forpustet, når man hører Niels Chresten Andersen fortælle. For hvordan får man tid og overskud til at være engageret på så mange fronter?

Nyomvendt og nidkær

For ham selv er svaret helt enkelt: Han kan simpelthen ikke lade være. Drivkraften blev vakt, da han som 18-årig, nyomvendt og – med egne ord – en smule opblæst og nidkær følte et stærkt kald til at gå ind i kristen politik.

"Jeg havde den oplevelse, at de kristne bare var søndagskristne. Det hang jo ikke sammen. Hvor var man i det politiske? Hvad med det samfundsmæssige ansvar? Jeg blev lidt forarget og tænkte: 'Når andre ikke føler kald til det, så må jeg vel gøre det!'" fortæller Niels Chresten Andersen.

Så han meldte sig ind i det daværende Kristeligt Folkepartis Ungdom, blev formand for lokalforeningen og siden valgt ind i amtsbestyrelsen og medlem af partiet. Op til folketingsvalget i 1987 blev han partisekretær efter opfordring af daværende landsformand Flemming Kofod-Svendsen.

Det var nogle spændende år, hvor partiet hele tiden bevægede sig på kanten af spærregården, og hvor den unge partisekretær måtte tænke kreativt for at hverve nye medlemmer. Det lykkedes ved at samle adresser

LM-Bornholm har stor glæde af Niels Chresten Andersens organisatoriske evner. Her som formand for jubilæumsudvalget ved fejringen af LM's 150-års jubilæum i Rønne missionshus i marts i år.

FOTO: KARIN BORUP RAVNBORG

finde ud af. Så jeg læser højt for hende, mens hun laver mad og rydder op. Vi deler mange ting sammen. Jeg bruger Helene som sparingspartner – i forhold til mine opgaver i LM og i politik. På den måde bliver det en fælles opgave."

Jeg kan ikke forstå, hvis man som kristen kan se det på anden måde."

Læser højt sammen

Det har haft sine omkostninger at være engageret i så meget, erkender Niels Chresten Andersen.

"Særligt de første mange år, hvor jeg rodede mig ind i alt muligt. Jeg sugede alt til mig og kunne ikke sige fra. Der var ikke meget tid til familien."

Nu er børnene flyttet hjemmefra, og der er blevet tid til andre ting, fortæller han.

"Vi er i en periode nu, hvor vi drosler lidt ned og tager den med ro. Hvis jeg kan komme til det, tager jeg mig et hvil hver eftermiddag, når jeg kommer hjem fra arbejde. Det er nødvendigt, hvis jeg skal klare aftenaktiviteterne."

Og så læser han og hustruen, Helene, højt for hinanden i den stak af bøger, de har liggende på køkkenbordet – eller det vil sige, Niels læser højt, og Helene lytter.

"Det kan jeg nemlig ikke

Kald til at organisere

Parret kommer i LM i Rønne, og de er meget bevidste om, hvilke opgaver de skal sige ja til.

"Det er vigtigt at vide, hvad der er ens nådegaver. Ellers risikerer man at lande på den forkerte hylde og brænde ud. Jeg er ikke den, der skal være prædikant eller hyrde, men til gengæld har jeg det organisatoriske overblik," fastslår Niels Chresten Andersen.

Det km til udtryk i det udvalg, han har siddet med i, som har arbejdet med LM Bornholm og den næste generation.

"Ofte når vi drøfter visioner, kommer vi til at tale meget abstrakt. Vi kan åndeligt set sige de rigtige ting, men ingen gør noget. Det er vigtigt også at organisere, blive praktisk og sige: 'Hvad er det så helt konkret, vi skal gøre?' Det er nok min styrke – og en rolle, jeg ofte tager på mig."

Gribende fortælling fra Tyrkiet

MARTIN DE LANGE

På kanten af Paradis

Kristen i Tyrkiet – med livet som indsats

Officielt er Tyrkiet en sekulær stat med religionsfrihed. Men i praksis forholder det sig anderledes.

Det erfarer Martin de Lange og hans familie, da de bryder op fra hjemlandet Sydafrika og slår sig ned i Tyrkiet. De ønsker i det skjulte at være med til at sprede evangeliet og plante nye kristne menigheder i det vidtstrakte land.

Læs deres historie og vidnesbyrd fra et enormt, men ofte overset missionsområde.

Lohse | LogosMedia | Credo | Fokal | Kolon | Refleks
Forlagsgruppen Lohse · 75 93 44 55 · info@lohse.dk

Ring til LM's telefonandagt

74 52 66 44

Ny andagt hver dag

KRISTINE BALLANTYNE ►► Volontørerne er næsten udsendt et helt år. Det er vigtigt, at vi også husker at bede for dem og deres arbejde

LM's udsendte volontører nu på plakaten

Luthersk Mission udsender ikke færre end ni unge volontører til en opgave i udlandet

AF KARIN BORUP RAVNBORGRD

Ni unge rejser i den kommende tid ud gennem Luthersk Missions volontørprogram "Reach" til opgaver i Cambodja, Tanzania, England og senere Peru.

Ægteparret *Kristine og Simon Agerbo* fra Silkeborg er allerede rejst til Kiabakari i Tanzania. Her skal de undervise et missionærbarn i 0. klasse og hjælpe til med praktiske opgaver på Kiabakari Bibelskole.

I denne uge rejser seks unge volontører til Cambodja. *Cecille Bentin Hansen* fra Lystrup og *Marie Brødsgaard Nikolajsen* fra Skjern skal begge arbejde i Phnom Penh i børnehaven ved organisationen Daughters of Cambodia. *Mathilde Haahr Olesen* fra Videbæk skal undervise missionærbørn i Phnom Penh og være hjælpelærer i engelsk på en lokal skole.

Johanna Vævest Hansen fra Østermarie og *Magnus Nygaard Miltersen* fra Aarhus skal til Siem Reap, hvor de skal undervise i engelsk

PHNOM PENH, CAMBODJA

Cecille Bentin Hansen (17.08.1998)
Cecille arbejder i børnehaven ved organisationen Daughters of Cambodia, der hjælper kvinder ud af prostitution.

Marie Brødsgaard Nikolajsen (10.11.1999)
Marie arbejder i børnehaven ved organisationen Daughters of Cambodia, der hjælper kvinder ud af prostitution.

Mathilde Haahr Olesen (19.09.1998)
Mathilde underviser missionærbørn i dansk og er hjælpelærer i engelsk for børn på khmer-skolen "Grow in Wisdom".

SIEM REAP, CAMBODJA

Johanna Vævest Hansen (27.04.1998)
Johanna underviser i engelsk i tilknytning til "Church of Siem Reap" og er med til at tiltrække andre unge til kirken gennem for eksempel sport.

Magnus Nygaard Miltersen (23.12.1997)
Magnus underviser i engelsk i tilknytning til "Church of Siem Reap" og er med til at tiltrække andre unge til kirken gennem for eksempel sport.

Hanna Sulkjær (22.06.1998)
Hanna passer Alfred, mens hans forældre, missionærpæren Monica og Simon, går på sprogskole.

KIABAKARI, TANZANIA

Kristine og Simon Agerbo (05.08.1994 / 22.10.1994)
Ægteparret Kristine og Simons primære opgave er at undervise missionærbarnet Silas i 0. Klasse.

ENGLAND + AREQUIPA, PERU

Lisa Wraae Pedersen (03.05.1998)
Lisa passer Lukas, mens hans forældre, missionærpæren Julie og Emil, studerer kultur og sprog.

LM's volontører rækker ud for at hjælpe lokalbefolkning og missionærer. Du kan hjælpe volontørerne ved at bede for dem og give penge til arbejdet. Se mere på dm.dk/stot.

REACH!

og være med til at støtte kirkens ungdomsarbejde, og *Hanna Sulkjær* skal passe familien Kronborgs søn, Alfred, mens forældrene går på sprogskole.

Om en måned rejser *Lisa Wraae Pedersen* fra Aakirkeby til England for at passe barn for det kommende missionærpår Julie og Emil Solgaard, inden de sammen rejser videre til Peru.

Undervisning, børn og menighedsopbygning

Fælles for alle volontørstillingerne i LM er, at de unge løser nogle vigtige opgaver i LM's internationale missionsarbejde og hjælper med til, at de udsendte missionærer kan udføre deres arbejde.

Med dette nummer af *Tro & Mission* er vedlagt en plakat med billeder og oplysninger om de ni volontører med en opfordring til at

huske dem og deres arbejde i forbøn. Der udsendes også en stak plakater til alle LM's forsamlinger, så plakaten kan blive hængt op i missionshuset, eller hvor man ellers mødes.

Forbøn for volontørerne og deres arbejde

"Vi har i mange år udsendt en missionærplakat for at minde folk om vores udsendte medarbejdere og deres familier," siger missionskonsulent Kristine Ballantyne.

"Volontørerne er næsten udsendt et helt år. Det er vigtigt, at vi også husker at bede for dem og deres arbejde."

Hun opfordrer derfor til, at man hænger den nye volontørplakat op, både i missionshusene og hjemme i de private hjem, som en påmindelse om at støtte arbejdet i bøn.

Bogmærke skal bruges i bedeuge

LM's Landsstyrelse opfordrer LM'erne til at stå sammen i bøn om vækkelse og flere missionærer i uge 35

AF KAJA LAUTERBACH

Fornyset Jesuglæde, nye fællesskaber nye steder og nye missionærer til international mission.

De tre bedeemner står listet op på nogle bedekort, som Luthersk Missions sekretariat sender ud til alle kredse, frimenigheder og LMU-fællesskaber inden for den næste uge.

Meningen er, at bedekortene skal være nået frem senest i uge 34, og at de skal fordeles blandt dem, der kommer i fællesskabet.

"Det gør vi for at synliggøre vores behov for at samles i bøn," siger generalsekretær

Søren Skovgaard Sørensen.

Sæt tid af til bøn for egen og andres frelse
LM's ledelse har nemlig valgt at gøre uge 35 – 26. august til 2. september – til bedeuge, og bedekortene bliver sendt ud som en optakt til denne uge.

Her opfordrer de alle fællesskaber i LM til på en særlig måde at gøre bøn til en del af programmet. Enten som en del af mødet eller gudstjenesten eller som særlige bedearrangementer.

LM's generalsekretær minder om, at det er vigtigt at afsætte tid til at bede for sin egen og andres frelse.

"Vi har brug for hinandens

forbøn for at blive holdt fast ved Guds frelse," siger han.

"Bønnen for menneskers frelse åbner vores sind for andres åndelige tilstand. Og det er herudaf, missionens sag vokser sig større."

Brug bedekortet som bogmærke i din bibel

Bedekortet har format som et bogmærke.

Søren Skovgaard Sørensen opfordrer til, at man lægger det ind i sin bibel og på den måde bliver mindet om at bede.

Der er nemlig ikke kun brug for mere bøn i bedeugen, mener han og opfordrer til, at man lokalt giver bøn mere plads i mødepro-

Det er vigtigt at sætte tid af til at bede for egen og andres frelse, minder LM's generalsekretær om.

grammet.

"Vi vil kendes på, at LM er et sted, hvor vi beder for hinanden, for vores missionæ-

rer og for verden omkring os," siger han.

Generalsekretæren peger på, at man selvfølgelig også kan bruge bedekortet i sin personlige bøn.

"Men fællesbøn er vigtig, fordi man der støtter hinanden i at bede."

Det vigtige er bøn – ikke måden at bede på

I forbindelse med bedeåret har LM lavet hjemmesiden www.bed2018.dk. Her kan man finde inspiration til at bede på nye måder.

"Men egentlig er det ikke måden, vi beder på, som er vigtigt. Det vigtige er, at vi beder!" slår generalsekretæren fast.

BED2018DK

26. AUGUST
↓
2. SEPTEMBER

Luthersk Mission har valgt at gøre 2018 til et særligt bedeår – og denne uge til en særlig bedeuge

TO LMU-FORMÆND ►► Det er fedt at have et fællesskab med dem, der er ældre. Det er så skønt, at de gider være sammen med os

LMU – både skrøbelig og livskraftig

Både i Sønderjylland og på Bornholm gør de meget for det sociale i LMU og for at få de yngste LMU'ere til at deltage og tage ansvar

AF KAJA LAUTERBACH

LMU er en kristen organisation, som har lokale kristne fællesskaber rundt omkring i landet. Her er der samlinger en gang om ugen, hvor både kristne og ikke-kristne kan komme for at høre mere om Jesus og hans betydning ind i vores liv.

De lokale LMU-fællesskaber er meget forskellige, men fælles for LMU rundt omkring i landet er dog, at troen på Jesus er en tydelig del af fællesskabet.

I alt er der 36 lokale LMU-fællesskaber, der varierer både i størrelse og alder. I Aarhus og i Ølgod er der over 50 medlemmer, mens der kun er nogle få i Brændstrup. I universitetsbyerne er LMU'erne gennemsnitligt over gymnasiealderen, mens de i "Udkantsdanmark" er meget unge.

Fælles LMU på Bornholm

Andrea Kjelgaard Bech og Simon Thorø er formænd for to af de små og unge LMU-fællesskaber.

23-årige Andrea Kjelgaard Bech er den ældste i Aarsballe LMU. Hun er lige begyndt som elev på LMH, og samtidig fortsætter hun på posten som formand for LMU i Aarsballe, som hun har haft et år.

Hun fortæller, at de mødes cirka ti unge i Aarsballe tre tirsdage om måneden. To gange til bibelstudium og en gang til social hygge, hvor de bager, spiller eller tager på tur.

Ud over det mødes de kristne unge på Bornholm til fællesmøde en gang om måneden. I det hele taget er der ret få unge kristne på Bornholm, og derfor er fællesmøderne for både LMU, Indre Missions Unge og Evangelisk Luthersk Ungdom. Formanden fra Aarsballe LMU anslår, at der er omkring 50 til fællesmøderne.

I Aarsballe begynder de unge i LMU, når de er blevet konfirmeret, hvor LMU inviterer dem ud at bowle en aften.

"Det er super hyggeligt, og vi lærer hinanden lidt at

Unge fra Aarsballe LMU på udflugt til Christiansø tidligere på sommeren i år.

kende, inden vi mødes til bibelstudium," siger Andrea Kjelgaard Bech

Hun fortæller, at de ved bibelstudieaftenerne ofte går ud fra et oplæg, som hun finder på internettet. Det er hendes erfaring, at oplæg om etiske emner eller livet som kristen giver bedre samtaler end oplæg, der går ud fra en bibeltekst.

"Når vi taler sammen ud fra emner som for eksempel 'forholdet til penge' og prøver at finde frem til, hvad Bibelen siger, kommer de yngste også på banen. Men hvis der er meget bibelstof, er det mest de ældste, der siger noget," uddyber hun.

Fast turnus

I Brændstrup LMU, hvor Simon Thorø er formand, har de kun været mellem fire og syv hver gang det sidste års tid.

"Det er også en meget ung LMU. Vi er fra konfirmationsalderen til man flytter hjemmefra," siger den 20-årige formand.

Selv blev han student sidst i juni og søger nu arbejde.

I Brændstrup mødes de onsdag aften på nær den

første uge i måneden, hvor de er sammen med LM-kredsen om mandagen. LMU-møderne kører efter en fast turnus med en aktivtidsaften, en bibelstudieaften og en aften med prædikant.

Fællesskab med LM

Det er ikke ualmindeligt at høre LMU efterlyse større fællesskab med "de voksne" LM'ere. Det gælder også både i Brændstrup og på Bornholm. Her nøjes man imidlertid ikke med at tale om det som et ønske, men har lagt fællesskabet ind i programmet.

I Brændstrup deltager LMU i kredsens almindelige møde den første mandag i måneden. Det er der flere grunde til, siger Simon Thorø.

"Vi har en aften om måneden, vi ikke selv skal planlægge, men vi vil også gerne på den måde sige, at 'vi vil jer gerne'. Og så kan vi også lidt bedre forvente, at de voksne kommer, når vi inviterer til noget fælles."

Generelt er tilslutningen god, selv om der kommer lidt færre, når ugedagen er en anden.

I Aarsballe er bibelstudiet henlagt til en familie fra LM-kredsen en gang i kvartalet. Her begynder de med at spise sammen, så der også er socialt fællesskab.

Den ene familie, der lægger hus til, har fire børn, så fællesaftenerne kan også være indgangsvinkel for dem ind i LMU, tænker Andrea Kjelgaard Bech.

Der er også et ældre ægtepar, der inviterer LMU til bibelstudium, og de deltager i bibelstudiet. Hos børnefamilien kommer en anden fra kredsen og er med.

De to LMU-formænd er enige om, at det er fedt at have et fællesskab med dem, der er ældre. Andrea tilføjer:

"Det er så hyggeligt at lære dem at kende, og skønt, at de gider være sammen med os."

Fredagshygge

Både i Sønderjylland og på Bornholm er der LMU-aktiviteter på tværs af de enkelte LMU-foreninger.

På Bornholm er det formaliseret med sport og hygge hver fredag, mens det i Sønderjylland er mere løst.

"Vi vil gerne give de unge

et alternativ til at gå i byen om fredagen. Derfor er alle i LMU og ELU inviteret til at dyrke sport sammen i Aakirkeby om fredagen," siger Andrea Kjelgaard Bech.

Om sommeren er det udendørs fodbold, mens de om vinteren lejer en hal en time fredag aften. Her kan de både spille forskellige boldspil og badminton.

Hun fortæller, at de bagefter tager hjem til en af de unge og hygger videre med forskellige spil, lege, kaffe og kage. Det kan være i Aakirkeby, men også i Nexø eller Rønne.

"Der er altid stor tilslutning, og huset er som regel fyldt godt op. Fredagshygge er også et godt sted at invitere venner med, så de kan møde LMU'erne," siger hun.

Dem, der lægger hus til, sørger for både kaffen og en andagt.

Om sommeren mødes de unge sønderjyske LMU'ere på Rømø. Her bader de, spiller bold og hygger. Resten af året er mødestedet for socialt fællesskab fredag aften i Bylderup-Bov, fortæller Simon Thorø.

Imidlertid er der kun nogle få af dem fra Brænd-

strup, der tager regelmæssigt til fredagstræf i Bylderup-Bov for at hænge ud med andre LMU'ere i Sønderjylland. Især de yngste vil gerne blive hjemme og slappe af, da de ofte har en masse, de skal resten af weekenden.

Socialt fællesskab

Simon Thorø synes, det er ærgerligt, at der er nogle, der ikke har lyst til at tage med til fredagstræf i Bylderup-Bov. Det er nemlig her – i det sociale fællesskab – at venskaber og fællesskab bliver dannet, oplever han.

"Jeg vil endda gå så vidt at sige, at det er her, jeg oplever det egentlige LMU," siger han og uddyber, at det skal forstås på den måde, at det sociale fællesskab åbner dørene for det mere formelle LMU.

"Møder og bibelstudium fungerer ikke optimalt, hvis man ikke kan være sammen socialt. Det er nemlig der, man lærer hinanden at kende, så man bliver mere åbne over for hinanden."

Hjem fra efterskole

Når man kun er få i et fællesskab, er det ikke unaturligt at tænke på, hvordan fremtiden for fællesskabet ser ud. Det gælder også de små LMU-foreninger.

"På et tidspunkt sidste efterår var vi kun fire. Da talte vi om, at hvis det gik helt galt, kunne vi slå os sammen med en af de mange andre små LMU'ere i Sønderjylland," siger Simon Thorø. Imidlertid ser de næste par år lysere ud i Brændstrup. Her i sommer er der nemlig kommet otte unge hjem fra efterskole, som de regner med vil slutte op om LMU.

I Aarsballe har de også tænkt på, om vejen frem måske er at slå sig sammen med en af de andre LMU'ere, på Bornholm.

"Det er dog ikke noget, vi har snakket så meget om. Lige nu er vores største udfordring, hvordan vi får de yngre til at være mere aktive, og hvordan vi lærer dem at tage ansvar," siger Andrea Kjelgaard Bech.

TEMA

LEIF RASMUSSEN ►► Det var også meget typisk i 1950'erne, at de unge rejste fra stedet, når de kom i uddannelsesalderen

Også i 1950'erne flyttede de unge for at studere

Tidligere generalsekretær husker en tid, hvor nogle kom i LMU, til de var op mod 40, og hvor sociale aktiviteter var noget, man lavede efter mødet

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Der er stor forskel på LMU-foreningerne landet over. Hvor LMU'erne uden for uddannelsesbyerne typisk er yngre end i storbyerne, er storby-LMU'en også typisk en kreds i kredsen.

Men hvordan så LMU egentlig ud før i tiden? *Tro & Mission* har spurgt LM's tidligere generalsekretær Leif Rasmussen, der selv var LMU'er fra han blev konfirmeret i 1952, til han blev student i 1957. Han peger på ét punkt, hvor LMU ikke har ændret sig meget.

"Det var også dengang meget typisk at unge rejste fra stedet, når de kom i uddannelsesalderen."

Stor aldersspredning og geografisk spredning

Men her holder sammenlig-

Som Leif Rasmussen husker det, sang mange af LMU'erne i hans ungdom med i strengekor. Her er det en pigegruppe på LMH i 1940'erne.

FOTO: LMH

ningen også op. I hvert fald for LMU i Nykøbing Falster, hvor Leif Rasmussen var. For i 1950'erne kunne det forekomme, at der til LMU i Nykøbing, også kom nogle, som var under uddannelse i nærheden eller helt fra Vordingborg eller Haslev knap 75 kilometer nordpå. Typisk var der også en større aldersspredning, når de cirka 15 LMU'ere mødtes onsdag aften.

"Nogle var op imod 40 år. De tog et medansvar for at holde tingene på den rette bane," husker han.

Leif Rasmussens egen far var indimellem også med til LMU, fordi han var ungdomsleder. Ungdomslederne var ikke kaldede prædikanter, men holdt bibeltimer til LMU og stod til rådighed for de unge.

De modne LMU'ere var et naturligt bindeled til møderne, der blev holdt om søndagen, men Leif Rasmussen og flere af hans jævnaldrende

kom også selv til møderne som noget helt naturligt, husker han.

"Vi opfattede os selv som en del af forsamlingen."

Missionærbreve og udflugter

Når de unge mødtes onsdag aften, var der oftest en bibeltimer på programmet ved en lokal prædikant eller ungdomsleder. De gennem-

gik også i en periode dele af Rosenius' skrifter ud fra et studieoplæg.

LMU'en var også det sted i Nykøbing, hvor man læste missionærbreve op. De blev ikke læst op ved søndagsmødet, men ellers var ungdomsmødet i store træk som søndagsmødet – bare i en mindre sal.

Det gjaldt også sangene.

"Vi sang fra *Ahnfelts sange* (red.: tidligere kaldenavn for *Åndelige Sange og Salmer*). Det gjorde vi i øvrigt også, da vi gik i bibelklasse – altså junior!"

Der var ikke meget tid til sociale aktiviteter på mødeaftnerne, der dog ofte sluttede med, at man hentede brød hos bageren og drak kaffe. LMU'erne mødtes dog også i ugens løb, fortæller Leif Rasmussen.

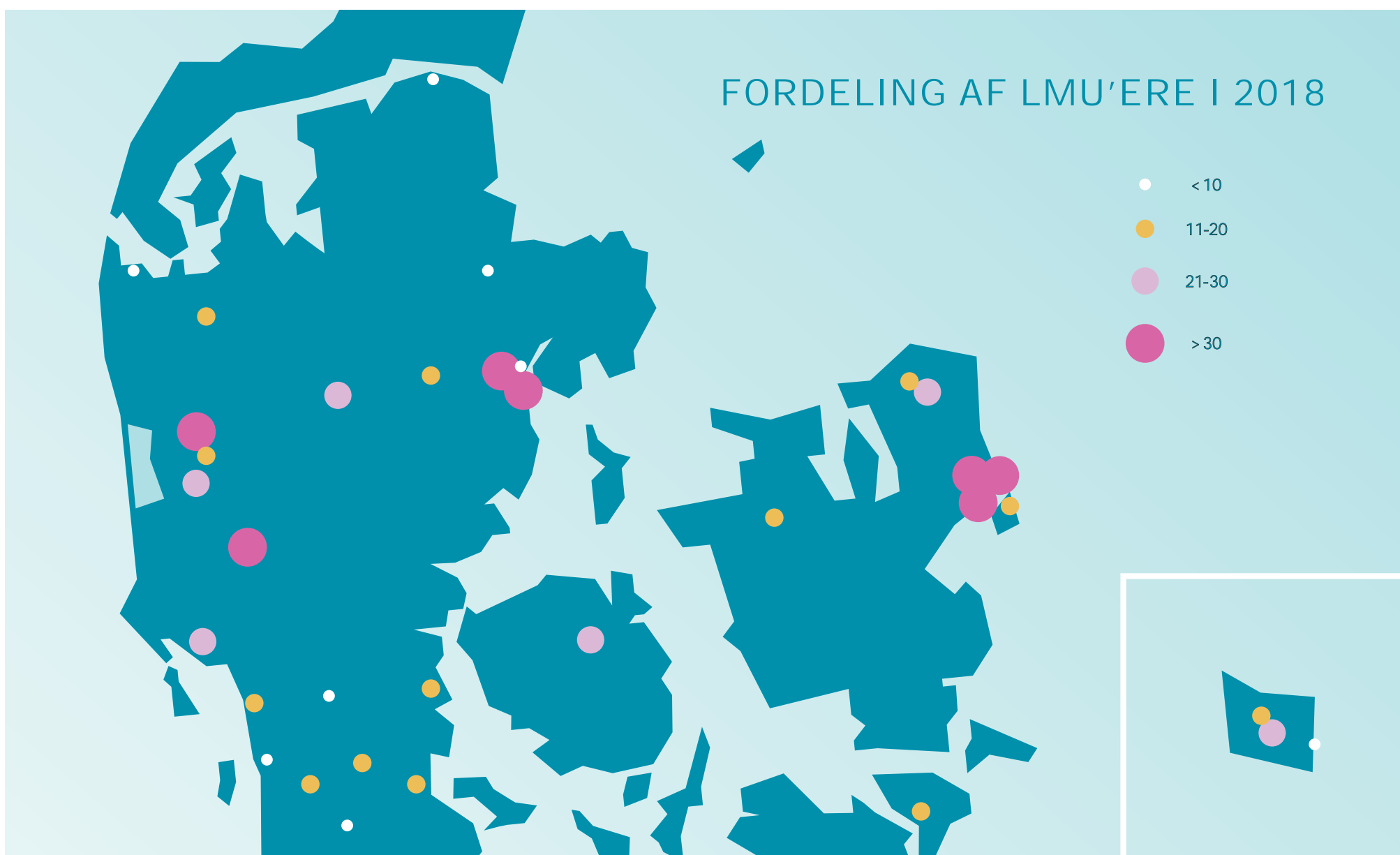
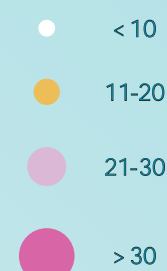
"Vi tog på udflugter. Cykelture og friluftssarrange-

Da Leif Rasmussen kom i LMU, foregik de sociale aktiviteter uden for mødeaftnerne.

menter og ved en enkelt lejlighed med fiskekutter til den lille ø Rågø, hvor der boede en tidligere missionsnær. Om vinteren mødtes vi i hjemmene og sang og drak kaffe og legede forskellige lege. Desuden spillede flere af de unge med i strengekor," husker den tidligere generalsekretær, der dengang spillede harmonium.

FORDELING AF LMU'ERE I 2018

Kernehuset i Ans søger medarbejder til oktober

- Pædagogisk eller sundhedsfaglig medarbejder.
- Administrationsmedarbejder 5-10 timer.

Se mere på www.kernehuset-ans.dk

BLIV VORES NYE SKOLELEDER

Hop med på bølgen, flyt til Bornholm. 40 engagerede ansatte og 200 skønne elever venter på dig.

Se hele stillingsopslaget på: www.peterskolen.dk

VILD MED REJSE?

felix rejser.dk

Felix Rejser søger en ny rejsekonsulent, der vil hjælpe med at planlægge, udvikle og markedsføre kulturrejser med en kristen profil.

Vi vil især lægge vægt på, at du er **kvalitetsbevidst**, selvstændig, struktureret og har flair for **marketing** og **service**.

Du får arbejdsplads på Indre Missions Hus i Fredericia, hvor du skal arbejde sammen med 5 **rejseglade kolleger**.

Stillingen er fuld tid og kan tiltrædes **snarest** muligt.

Se mere på felixrejser.dk/job

uforglemmelige oplevelser

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser

Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelser - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Vi har boligerne Kom med din hverdag

Norea Webradio fylder 10 år

Lørdag d. 1/9 2018 er det 10 år siden Norea WebRadio sendte sin første udsendelse. Det vil vi markere med **Åbent hus i Noreahuset**.

Vi ses på:
Porsevej 6 i Haderslev
d. 1/9 fra kl. 14.00 - 17.00

KFS søger SEKRETÆR TIL AARHUS

Længes du efter at se studerende kende Jesus og gøre Jesus kendt blandt deres medstuderende?

Vil du være med til at udruste kristne studerende til at engagere sig i studieverden, kirke og samfund til Jesu ære?

Kristeligt Forbund for Studerende søger en sekretær med bopæl i Aarhus, som skal arbejde blandt studerende på gymnasiale og videregående uddannelser i Aarhus og omegn. Ansættelse snarest muligt.

ANSØGNINGSFRIST 9. SEPTEMBER 2018

LÆS MERE på kfs.dk/job

Jakobs Blomsterforum

Farverivej 8, Skjern, 97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Ring til LM's telefonandagt
74 52 66 44

Stillingsoplag

Drømmejob eller kursskifte?

EFTERSKOLELÆRER? Giver tanken dig et sug i maven? Har du altid drømt om at blive en del af efterskolelivet, eller ser du pludselig muligheden for et forandret arbejdsliv?

På Frøstruphøve Efterskole finder du...

- ...frie arbejdsvilkår og godt samarbejde
- ...samtale om tro og liv som en naturlig del af hverdagen
- ...fokus på det relationelle og tid til eleverne
- ...plads til nytænkning og faglig fordybelse
- ...fokus på elevernes personlige udvikling og dannelse

På Frøstruphøve Efterskole finder du jobbet, der kan sætte nyt perspektiv på dit liv.

Vi søger én lærer, og følgende fag er særligt interessante for os:
MUSIK – ENGELSK – MATEMATIK

Vi modtager gerne en ansøgning fra dig uanset hvilken fagkombination, du kan indgå i.

SE HELE STILLINGSOPSLAGET PÅ WWW.FROSTRUPHAVE.DK

Tiltrædelse: 1. oktober 2018 eller efter aftale
Ansættelsesgrad 70 – 100% efter aftale
Ansøgningsfrist: Fredag d. 7. september

penta byg als

HOVED- OG TALENTPREISER
PENTABYG.DK

VIL DU HJÆLPE KRISTNE I NORDTANZANIA?

Den Lutherske Kirke i Mara stift har sin egen ledelse, men resurserne er begrænsede, og der er mangel på præster og uddannede evangelister. Luthersk Mission vil gerne sende en missionær, som kan støtte op om kirkens arbejde.

Dine opgaver kan være evangelisation, undervisning, støtte til de små menigheder eller evt. diakonale opgaver.

Stillingen ønskes besat hurtigst muligt.

Læs mere på dlm.dk/stilling-som-missionær

Få mere at vide
Spørgsmål stiles til missionskonsulent Kristine Ballantyne / kb@dlm.dk.

KONFIRMANDKURSUS 2019 30. JUNI TIL 13. JULI

Tilmelding åbner 1. oktober kl. 15 Konfirmandkursus.dk

NORDSJÆLLANDS EFTERSKOLE • EFTERSKOLEN SOLGÅRDEN • SYDVESTJYLLANDS EFTERSKOLE • SKRØDSTRUP EFTERSKOLE

KIRKE ▶

DAVID ROBERTSON ▶▶ Det her er et eksempel på, at Ligebehandlingsloven bruges til at skabe mindre lighed

Kors fjernes og skjules ved begravelser

Skotske kirkegårde bliver bedt om at gemme kristne symboler væk, siger officiel rapport

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kors er blevet fjernet eller skjult ved begravelser og bisættelser i Skotland. Sådan konkluderer en officiel rapport til parlamentet fra juli.

Det voksende ønske om en begravelse uden kristne symboler og frygten for at bryde den britiske ligebehandlingslov har fået flere kirkegårde til helt at fjerne bibler, salmebøger og krucifikser eller til at skjule dem. Særligt korset er uønsket, hedder det i rapporten.

Kors er smertefulde
Knap halvdelen af skotterne svarede i 2016, at de ikke har nogen religion. Deres ønsker får nu indflydelse på mængden af kors på kirkegårdene. Den skotske krematorieinspektør står bag den officielle rapport, der viser et stigende ønske om en begravelse fri for religiøse

Gravsted med keltisk kors.

symboler.

Inspektøren er i dialog med en skotsk humanistisk organisation med 15.000 medlemmer. I avisen *Scottish Daily Mail* slår en talsmand fra organisationen fast, at netop brugen af kristne symboler ved be-

gravelser og bisættelser er smertefuld for mange:

"Har man haft en negativ oplevelse med religion, er det svært for nogle at markere en elskets død på en måde, der føles uærlig eller bringer dårlige minder. Vi ønsker os væk fra den

grundantagelse, at alle er kristne."

Skaber mindre lighed

Den humanistiske organisation får støtte fra Institut for Uddannelse af Begravelsespersonale i Storbritannien:

"Kapeller bør efterleve familiernes ønske om at fjerne eller skjule kors, dér hvor det er muligt," siger instituttets leder Julie Dunk.

Kristne i Skotland peger dog på en snigende sekularisering og angreb på kristendommen.

"Det her er et eksempel på, at Ligebehandlingsloven bruges til at skabe mindre lighed," siger David Robertson, der er en kendt calvinistisk præst, skribent og podcaster i landet.

"Hvad nu hvis en katolik klagede over for få symboler i krematoriet, eller et krematorie blev malet blå, og nogle syntes, det var diskriminerende over for fodboldklubben Celtics supportere?"

Tilknyttede Grønlandsmissionærer stopper

Solveig og Søren Eriksen, der har været missionærer i Grønland for Indenlandsk Sømandsmission og tilknyttet LM, har besluttet sig for at rejse tilbage til Danmark. I første omgang

til Bølling ved Skjern. Det skriver parret, der har arbejdet på sømandshjemmet i Nuuk siden 2015, i et nyhedsbrev. Søren Eriksen fik i foråret konstateret brystkræft, hvilket betød, at parret måtte til Danmark i en periode. Han er nu raskmeldt. De takker for forbøn og medleven i de år, de har været i Nuuk.

Parret vil gerne besøge deres kontaktkredse i løbet af efteråret og beder dem rette henvendelse til Søren Eriksen på telefon 52 60 16 27 fra september. *n/m*

NLM's arbejde i Indonesien ramt af jordskælv

Norsk Luthersk Misjonssambands (NLM) arbejde blev ramt, da et kraftigt jordskælv søndag den 5. august ramte Indonesien. Knap 100 mennesker er døde og 20.000 hjemløse efter jordskælvet, der målte 7,0 på richterskalaen.

NLM, der er LM's tætteste skandinaviske samarbejdspartner i det internationale missionsarbejde, har fem familier i landet. En af familierne bor i området, hvor jordskælvet kunne mærkes.

"Vores folk, både udsendte og lokalt ansatte, er trygge og har det godt, men situationen opleves naturligvis skræmmende," udtaler NLM's regionsleder for landet på organisationens hjemmeside.

Jordskælvet har ramt et område af landet, hvor NLM tidligere på året opstartede et sundhedsprojekt i samarbejde med lokale myndigheder og den norske pendant til Danida, Norad. Efter jordskælvet vil det centrale i dette projekts opstartsfasen blive at hjælpe de særligt sårbare grupper såsom børn og gravide. *n/m*

USA lægger pres på Tyrkiet i sag om fængslet præst

Den tyrkiske økonomi vil blive ramt hårdt, hvis ikke Brunson løslades, truer Trump

Den amerikanske præst Andrew Brunson, der sidder fanget i Tyrkiet under anklager om støtte til en terrororganisation, blev 25. juli overført til husarrest. Her skal han sidde frem til næste retsmøde 12. oktober. Det er dog ikke godt nok, mener den amerikanske udenrigsminister, selvom præsten nu kan se sin familie. Sagen om den reformerte præst har udviklet sig til en krise mellem USA og Tyrkiet med konsekvenser for den tyrkiske økonomi.

Udenrigsminister kræver sagen løst
"Vi ser ingen troværdige

beviser mod hr. Brunson og beder de tyrkiske myndigheder løse denne sag med det samme på transparent og retfærdig vis."

Sådan skrev den amerikanske udenrigsminister Mike Pompeo på det sociale medie Twitter i slutningen af juli. Tweetet kom i kølvandet på, at Brunson blev overført fra fængsel til husarrest. Brunson, der har virket som præst i Tyrkiet i 23 år, står til en fængselsstraf på op til 35 år, hvis han findes skyldig i at have støttet Fethullah Gülen, som Tyrkiet hævder stod bag et kupforsøg i 2016.

Også præsident Trump har kritiseret tilbageholdelsen

af Brunson, som han kalder for "en vidunderlig kristen ægtemand og far".

Økonomiske konsekvenser

Sagen om Brunson har dermed eskaleret til statsniveau, og det har også fået konsekvenser for den tyrkiske økonomi. I et tweet truede præsident Trump med "store sanktioner mod Tyrkiet for deres langvarige tilbageholdelse af pastor Andrew Brunson, en stor kristen, en famillemand og et fantastisk menneske".

Den tyrkiske lira er siden svækket historisk kraftigt i forhold til dollaren. Det får

Den amerikanske præst Andrew Brunson sidder fængslet i Tyrkiet på andet år.

blandt andet den konsekvens, at fødevarer i Tyrkiet er steget i pris. Følgerne for den tyrkiske befolkning kan være store. *n/m*

Bibeloversættelse trods krig

Efter 30 år kan det primært kristne folk kelliokfolket endelig læse hele Ny Testamente på deres eget sprog. 11. august blev oversættelsen nemlig lanceret som oversættelse nummer 1.000, som den amerikanske bibeloversætterorganisation SIL, der er partner med Wycliffe, har været involveret i.

Kelliokfolket bor i Sydsudan, Congo og Uganda og tæller omkring 10.000 personer. Arbejdet med at få støtte til oversættelsen begyndte i 1988, men har flere gange været afbrudt på grund af krige i området.

Omkring 3.300 af verdens cirka 7.000 sprog har en oversættelse af hele eller dele af Bibelen. Wycliffe og SIL arbejder i øjeblikket med oversættelser til 2.100 sprog. *n/m*

Friskoler drives af kriminelle

Det er kriminelle og useriøse aktører, der står bag friskolerne. Det skriver Sveriges største parti Socialdemokraterne, som er regeringsførende, i et tweet på det sociale medie Twitter. Regeringspartiet, som fører visse af meningsmålingerne frem mod det svenske valg 8. september, vil forbyde alle landets 71 religiøse friskoler. Ud af dem er de 59 kristne, skriver den svenske avis *Dagen*.

Partiets kamp mod friskoler bliver af det svenske kristne friskoleråd karakteriseret som en kamp for at vinde stemmer. Rådet mener, at internationale konventioner beskytter friskolerne fra lukning. *n/m*

MARIA LEGARTH ►► Pinsen foldes ud gennem en blanding af drømme og mystisk virkelighed, men hvis man forventer at blive klogere på Helligånden, er dette ikke bogen

MINDEORD ►

Efter et langt og begivenhedsrigt liv døde Esper Due Madsen den 26. juni, 91 år gammel.

Han var ukuelig optimist, hurtigt, beslutsom og folkelig og var betroet flere borgerlige tillidshverv. I over 50 år var han prædikant i LM og lagde desuden kræfter i ungdomsarbejdet og i bestyrelsesposter.

Det, der betød allermost for Esper og hans kone, Birta, var troen på Jesus og det fortrolige samfund med Herren levet ud i hverdagen.

LM's missionshus i Østerlars var deres andet hjem. Her var Esper forkynderen, evangelisten, sjælesørgeren og lederen.

Hans bøn og personlige vidnesbyrd var båret af forundring, taknemmelighed og glæde over frelsen i Jesus. De sidste kræfter blev brugt på forbøn.

Esper havde selv valgt teksten til begravelsen i kirken: Rom 8,1ff.

Ved det efterfølgende mindesamvær fortalte en datter, at han flere gange havde citeret fra Præd 12,1 "Tænk på din skaber i ungdommens dage, før de onde dage kommer."

Han vil blive savnet i familien og blandt os venner, men nu har han nået sit livs mål hjemme hos Jesus. Æret være Espers minde.
*Kirsten og Olaf Poulsen
Gudhjem*

Den 7. juni hentede Jesus Jenny Nørlund hjem til sig. Hun var gift med Laurids, som hun mistede for næsten otte år siden. De drev i mange en gård nær Ølgod, før de for en del år siden flyttede til byen. Vi mindes hende som en af de stille, som ofte kom i missionshuset. Jenny og Laurids kom, så længe kræfterne slog til.

Hun blev begravet fra Ølgod Kirke, hvor pastor Buelund tog sit udgangspunkt i Salme 23 om den gode hyrde. Han sagde blandt andet: "Gud er hyrde og vært" og hos "Herren finder vi livskraft". Der blev

blandt andet sunget: *Du Herre Krist, min frelser est, til dig jeg håber ene, jeg tror på dig, o bliv hos mig, miskundelig, alt, med dit ord det rene.*

Æret være Jenny Nørlunds minde.

*Inger Marie og
Gert Brosbøl
Ølgod*

Tro & Mission bringer gerne mindeord. Et passende omfang er 1.000 anslag inklusive mellemrum. Er det længere, forbeholder redaktionen sig ret til at forkorte det.

Hæfte om kærlighed til Israel

BOGOMTALE

Hakon Christensen og Ole Andersen:
*Kærlighed til Israel
Ordet & Israel 2018*

48 sider – 45,- kroner

Ordet og Israel har udgivet hæftet *Kærlighed til Israel* som nummer to i en serie på tre om bevægelsens kerneværdier.

I hæftet slås det fast, at Gud har udvalgt Israel, og at dette betyder, at kirken må elske Israel. Udvalgelsen betyder ikke, at Gud ikke elsker andre folkeslag, men at Israel er Guds redskab til at føre velsignelse til alle folkeslag.

Hæftet kigger også på nutid og fremtid. Her skrives det, at jøderne skal omvende sig og bo i det historiske land. Dette er et tegn for hele verden på Guds løfter.

Hæftet slutter af med at skrive om Kirkens forhold til Israel. Bibelen formaner til, at kærligheden skal komme til udtryk ved, at kristne bringer evangeliet til jøderne, beder for dem, hjælper dem og forsvarer dem. *n/m*

Pinsen som en kunstnerisk oplevelse vækker eftertanke

BOGANMELDELSE
AF MARIA LEGARTH
BETWEENKONSULENT

Peter Madsen:
Vingeslag
Bibelselskabet 2018

88 sider – 199,95 kroner

Smuk, magisk og tegninger i mange lag. Det er mit umiddelbare indtryk af *Vingeslag*, som er en tegneserie om pinsen. Den er tegnet af Peter Madsen, der har tegnet andre bibelske tegneserier, blandt andet *Menneskesønnen*, og er udgivet af Bibelselskabets Forlag. *Vingeslag* er sidste del af en trilogi om Signe, der som barn og junior har oplevet julen og påsken.

Jeg bliver betaget af historien om Signe, der læser til eksamen alene i familiens sommerhus og finder sin bedstemors gamle billedbibel. Bibelens fortæl-

linger, der knyttes til pinsen, knyttes sammen og bliver en del af Signes egen historie og hendes konflikt med bedsteveninden.

Pinsen foldes ud gennem en blanding af drømme og mystisk virkelighed på en overraskende rolig måde. Fortællingen og tegningerne er fyldt med symboler: duen, liden, vandet med mere og bibelske henvisninger: Babel, Noa, Jesu dåb, pinseunderet og så videre, men senerees samtidig til nutiden gennem Signe og hendes møde med en ældre kvinde.

Jeg kan virkelig godt lide, at Peter Madsen har fyldt så mange lag ind i sine tegninger. Det er ikke nok bare at kigge på billederne eller læse tekstboblerne. Det hele hænger sammen, og flere steder henvises der til sange og bibeltekster knyttet til pinsen.

Men hvem er målgruppen egentlig? Ofte tænker vi, at tegneserier er til børn og unge – og det er denne

tegneserie også – men ikke kun. Tegninger og tekst er abstrakte og mørke, så voksne kan sagtens få en fin læseoplevelse af denne lille perle.

Hvis man forventer at blive klogere på Helligånden, er dette ikke bogen.

Til gengæld kan den sætte pinseunderet ind i en større bibelsk kontekst, skabe refleksion, eftertanke og give lyst til at dykke mere ned i det. Og det er også ret anbefalelsesværdigt at lade pinsen folde sig ud som en kunstnerisk oplevelse.

Bogen giver sig ud for at være autentisk: Jeg føler mig snydt

BOGANMELDELSE
AF JEANETTE FINDERUP
KLINISK SYGEPLEJESPECIALIST
& PH.D. STUDERENDE

Mathilde Munk:
En duft af roser
Forlaget Aras 2018

135 sider – 139,95 kroner

En hudløst ærlig fortælling om at miste.

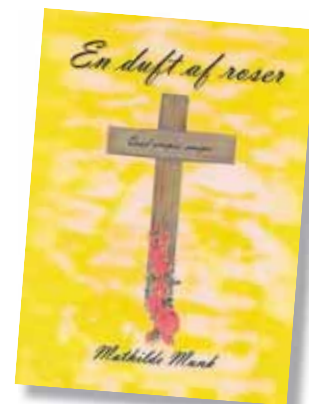
Marie fortæller i dagbogsform, hvordan det er at miste og have mistet. Det er et mylder af tanker.

De som har mistet, vil måske se deres tab genfortalt i Maries fortælling. De, som er tæt på en, der har mistet, vil måske få indsigt i, hvordan det er at have mistet og derved i højere grad være i

stand til at være der for den, der har mistet.

Marie er hudløst ærlig i sin beskrivelse af, hvordan hun oplever sine nærmeste, sin ægtefælle og sine børn, sine venner, men også de professionelle, som hun møder på sin vej. De får på mange måder en hård kritik. Marie er ubeskriveligt alene med sin sorg og håbløshed. Det ser ud, som om de nærmeste – hvilket er forståeligt, da de har deres egen sorg at bære – men også de professionelle har svært ved at møde Marie og rumme hendes sorg. Der var mange, der så hende og hendes sorg, dog uden virkeligt at se hende.

Marie beskriver en håbløshed, som næsten er ubærlig at læse. Dette gjorde det svært for mig at

komme i gang med at læse bogen. Jeg måtte tage tilløb nogle gange. Men da bogen først greb mig, kunne jeg ikke slippe den.

Historien er fortalt som en historie fra det virkelige liv, men det er det ikke. Historien er fiktion. Jeg fandt først ud af dette bagefter ved at foretage nogle

opslag på nettet. Jeg følte mig på en eller anden måde snydt, fordi jeg havde ondt af Marie i virkeligheden. Jeg sad tilbage med denne nye erkendelse af, hvor håbløs håbløsheden kan opleves af den, som har mistet. Jeg har ikke tidligere haft kendskab til dette. Nu er jeg i tvivl, om det er rigtigt, fordi historien er fiktion.

Jeg har ikke mistet et barn, men jeg har været i situationer, som har været håbløse. Selv i disse mest mørke sider af livet har jeg også oplevet lys i mørket. Mørket har haft nuancer. I Maries mørke var der ingen nuancer, kun mørke.

Jeg begyndte denne anmeldelse med at kalde bogen en hudløst ærlig fortælling. Jeg tog måske munden for fuld.

CAROLINE BØGELEV PEDERSEN ►► Man indfanges som læser af, at han inddrager personlige oplevelser fra hverdagen og hvordan, han oplever at drive mission i landet

Fængende bog om Guds kald til mission. Også når det er svært

BOGANMELDELSE
AF CAROLINE BØGELEV
PEDERSEN
STUDERENDE

Martin de Lange:
På kanten af Paradis
LogosMedia 2018

208 sider – 199,95 kroner

Da den sydafrikanske missionær Martin de Lange og hans familie bliver kaldet til at være missionærer i Tyrkiet, oplever de et kald til at leve med Gud på kanten af paradís. De bliver kaldet til et land, hvor regeringens negative opfattelse af kristendommen, forfølgelse, lidelse og død er en realitet, og hvor prisen for at være kristen kan være høj.

Bogen er en selvbiografi, og Martin de Lange beskriver i bogen åbent og ærligt, hvordan de oplever, at Gud kalder og leder dem til opgaven i landet med de udfordringer, de som mis-

sionærer og som familie oplever. Han giver læseren et beskrivende og let forståeligt indblik i mødet med den islamiske kultur i Tyrkiet. Man fanges som læser af, at han inddrager personlige oplevelser fra hverdagen og hvordan, han oplever at drive mission i landet. For trods udfordringer beskriver han, hvordan Gud går med dem og sejrer, så man som læser får gåsehud.

Familiens tro og tillid til Gud er inspirerende på trods af de afkald, der kan være, når man lever efter Guds kald. Dette skaber eftertanke hos læseren i en verden, hvor vores egne behov får højere og højere prioritet. Tiden i Tyrkiet er for Martin og hans familie blevet en vigtig påmindelse om at se ud over sig selv og i stedet se, hvad Gud kalder sin kirke til – at åbne øjnene for de mange mennesker, som endnu ikke har hørt evangeliet.

Bogen er efter min mening anbefalelsesværdig og me-

get relevant, da den sætter mission på dagsordenen også i et land, hvor missionsmarken er stor og arbejderne få. Bogen er fængende og skrevet i et jordnært

og let læseligt sprog. Den er ikke mindst en vigtig påmindelse om at leve i frimodighed og tillid til Gud også på kanten, der hvor han kalder os til at være et vidne.

LEDER ►

Kirke i verden med synd

I DETTE NUMMER fortæller vi om anklagerne mod Bill Hybels og de smertelige konsekvenser, det har for Willow Creek. Det gør vi ikke for at svælge os i andres ulykke eller give brændstof til dem, der har kritik af kirken. Langt fra.

Forhåbentlig kan vi dog lære noget af anklagerne og de smertelige konsekvenser for kirken:

For det første må hele sagen vække den, der lever et dobbeltliv. Trives porno, utroskab, drukkenskab, udnyttelse, vold eller andre synder, som kan skjules i det ydre, hos os? Det kræver ikke den store overvejelse for den, der står i det. Det kræver derimod syndsbe-kendelse til Gud og til ofrene. Lykkeligvis gælder Guds nåde også for de værste synder. Det fortæller Bibelen os tydeligt gennem kong Davids fald (2 Sam 11-12).

FOR DET ANDET må du, som er et offer for et sådant dobbeltliv, ikke tie. Kvinden, som nu træder frem, har skammet sig og frygtet konsekvenserne for den kirke, hun holdt meget af. Havde hun talt tidligere, havde andre kvinder sluppet for at blive ofre for Hybels' synd. Det er ikke let, og det kræver stort mod at stå frem. Især hvis man bliver modsagt. Men det er det rigtige at gøre.

For det tredje må menighedsledelser og enkeltpersoner med åndeligt ansvar lave procedurer, så frivillige eller ansatte ikke kommer til at stå i situationer, hvor der bagefter kan stilles spørgsmålstejn ved deres handlinger. Sjælesørgere, frimenighedspræster, bestyrelsesmedlemmer, der eksempelvis besøger medlemmer i deres hjem, er især udsatte. Havde Hybels fulgt det råd, han selv gav mænd, om ikke at være alene med andre kvinder end sin kone, var det ikke kommet så vidt. Vi kan ikke bekæmpe synden i hjertet på denne måde, men vi kan hjælpe både de mulige ofre og medarbejderen.

EFTER SÅDANNE AFSLØRINGER melder spørgsmålet sig måske også, om vi fortsat kan bruge Hybels' bøger, når vi nu kender til det dobbeltliv, han nok har ført? Lykkeligvis kan Gud bruge syndere. Bibelens personer er ikke perfekte – bortset fra én: Jesus. Trods sin visdom, der var større end nogen andens, dyrkede Salomo alligevel afguder i slutningen af sit liv. Det får os ikke til at forkaste hans bøger. Hybels er ikke nogen Salomo, og Hybels' bøger er ikke skrevet under samme inspiration som Guds ufejlbarlige ord. Vi må som med alle andre forfattere veje hans bøger op imod Guds ord og bede Helligånden om hjælp til, at vi kun tager det ind, der ophøjer Jesus i vores liv.

Nicklas Laurup-Melner
ansv. redaktør

Oppe i tiden er klummen, der tager livtag med temaer, som berører de fleste danske kristne i samfundet, hverdagen, familien eller noget fjerde. Klummen skrives af Finn Morten Andersen, Amalie Bach-Dybdal, Leif Bach Kofoed og Lene Brosbøl.

OPPE I TIDEN ►

Hun slog op, derfor slog han hende ned

AF FINN MORTEN ANDERSEN
LANDSDOMMER

Hans kæreste havde slået op, derfor havde han slået hende ned – et knyttnæveslag i ansigtet og trusler om yderligere vold, hvis hun ikke betalte ham 25.000 kroner, som han mente, han havde brugt på hende i den tid, de havde været kæresten. De skulle naturligvis betales tilbage!

Byretten takserede det til

fængsel i seks måneder!

Når domstolene straffer forbrydelser, ligger der flere overvejelser bag. Straffen skulle gerne gøre forbryderen til et bedre menneske – få ham ind på et bedre spor, så han ikke reagerer sådan en anden gang.

Den skulle også gerne få os andre til at afholde os fra at gøre noget lignende – hvis vi skulle have de tanker.

Endvidere er der et fint begreb, vi kalder retsfølelsen, som også gerne skulle tilfredsstilles. Det er alle følelserne hos hende, der er blevet forurettet, og hos alle os andre, som hører om episoden, herunder hendes

familie og venner, som godt kunne ønske forbryderen hen, hvor peberet gror. Og som i nogle tilfælde ville være villige til at hjælpe ham derhen, hvis ikke lige vi havde domstolene. Der er mange følelser i spil – ønsket om hævn kan være én af dem.

Når domstolene straffer en forbrydelse, er det også for at tage vare på hævnfølelsen, blandt andet så vi undgår den private hævn. I samfundet skulle vi gerne overlade hævnen til domstolene.

At der er en instans, der opleves som retfærdig, er derfor meget vigtigt for et samfund. Det gælder i straf-

fesagerne, men det er også vigtigt, når vi bliver uenige, uden at det fører til ulovligheder. Det er vigtigt, at der er nogle, vi har tillid til, som tager sig af alle de sager, hvor man kan føle sig krænkede.

Tillid er noget, som det tager lang tid at bygge op, men som hurtigt kan mistes. Når Danmark er det land, det er, så er det også fordi, der er tillid til domstolene.

Domstolene har begrænsninger. Dommeren kan vise barmhjertighed, men dommeren kan ikke tilgive. Det er kun den, der er blevet krænkede, der kan tilgive!

Husk at bede for domstolen!

tro &
mission

inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

På sommerlejr i Mellemøsten

To unge brugte en uge af deres sommerferie i Mellemøsten som ledere på en kristen sommerlejr for børn for at støtte LM Kids' projekt: "Børn hjælper børn".

dlm.dk/nyt

Gav cambodjanske børn håb

Katrine Jensen og Johanne Olesen oplevede det utroligt meningsfyldt at være volontører i børnehaven ved organisationen Daughters i Phnom Penh.

dlm.dk/nyt

Mangler du et dryp fra det Internationale arbejde? Lige nu kan du se fire nye, korte videoer fra Cambodja – om kollegiet, Fjendeskoven og gudstjeneste og bibelundervisning i Siem Reap.

dlm.dk

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
ID-nr: 42591
Sorteret Magasinpost

tro & mission
 Inspiration | nærvær | holdning
 13 | 13. AUGUST 2018
 ARGANG 118

150
 ALLE TIDERS MISSION!
 LUTHERSK MISSION 1868-2018

PRIVATFOTO

TEMA

LMU i udkanten;
 LMU'erne flytter til de store byer for at få en uddannelse. Det betyder affolkning og små og unge LMU-foreninger uden for de store byer.
 Men er det noget nyt? Og hvordan har de det egentlig i LMU i Sønderjylland eller på Bornholm?

6-7

Niels Chresten Andersen er politisk aktiv.
 Han mener, at kristne skal tage samfundsmæssig ansvar

4

Der har været mange sommeraktiviteter i LM: bibelcamping og lejre for børn, unge og nydanskere

3

LM's ledelse har valgt at gøre uge 35 til en særlig bedeuge og opfordrer til lokale bede-arrangementer

5